MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 4 MAJA 1942r.

/ Poranny. /

I.

Dotyczące Polski.

ANKARA po turecku, 1.V.godz.18.30.

Donoszą z Berna,że Artur Greiser w Essener Nazional Zeitung wypowiada się jak władcy niemieccy zamierzają potraktować Naród Polski.Pisze on: " Nowy ład oparty będzie na sprawiedliwości, lecz państwa przystępujące do nowego ładu muszą mieć prawo po temu.Innymi słowy muszą to być narody,które przyczyniły się do stworzenia nowego ładu na polu politycznym i wojskowym.Nie jest rzeczą logiczną by narody,które stały na uboczu lub sprzeciwiały się zbrojnie nowemu ładowi brały w nim udział.Polska musi być uważana za jeden z tych narodów.Niemcy i Polacy są dwoma przeciwstawnymi narodami.

MOSKWA po słowacku, 2.V.godz.22.40.

Partyzanci czynni są w Słowacji.Jednostki partyzanckie wschodniej Słowacji pozostają w kontakcie z oddziałem na Ukrainie podkarpackiej i działają pod własną naczelną komendą.Działania partyzanckie mają miehsce również w Słowacji środkowej i zachodniej.Władze niemieckie musiały przyznać; że zbrojne oddziały czynne są w powiecie cieszyńskim, Słowacji i Polsce. Grupy partyzanckie czeskie,polskie i słowackie łączą się dla wspólnych działań ,skierowane głównie przeciw ważnej linii kolejowej Koszyce- Bogumin.

WEICHSELSENDER po polsku, 2.V.godz.16.01.

W nowym rozkładzie dla kolei wschodnich, jaki wchodzi w życie z nocy 3/4 Maja, wprowadzone będą tylko nieistotne zmiany.

BUDAPESZT po węgersku 1.V.godz.24.00.

Gen.Gubernator Frank zwrócił się do fabryk niemieckich w Gen.Gub. by wzięły udział w pierwszych zawodach co do wyników produkcji w Gen.Gub. jakie rozpoczęły się 1 Maja.Fabryki Gen.Gub.otrzymają dyplomy,podobne do tych, jakie nadawane są w Niemczech oraz mogą uzyskać tytuł " przedsiębiorstwa narodowo- socjalistycznego, jak również specjalne odznaki.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

ANKARA po turecku:

30.IV.godz.19.15.- Z prasy niemieckiej wynika wyraźnie,że obecna ofensywa RAF-u zadaje bardzo ciężkie ciosy Niemcom i wyrządza wielkie szkody.

Agencja Stefani ogłosiła kategoryczne zaprzeczenie pogłoskom jakoby Włochy zamierzały zawrzeć odrębny pokój.

Krążą pogłoski o planie sojuszników wylądowania w Portugalii ,ponieważ obrona wybrzeża francuskiego jest dość silna, zaś lądowanie w Portugalii byłoby łatwiejsze . Hiszpania byłaby zmuszona do przepuszczenia wojsk sojuszniczych,w przeciwnym razie Franco zostałby obalony. Koncentracja wojsk Stanów w Irlandii północnej ma się odbywać właśnie w tym celu.Podobno ostatnia wizyta Franco w Lisbonie,wiązała się z planem organizowania obrony.Oczywiście rola Vichy byłaby również poważna.

2.V.godz.18.30.- Donoszą z Madrytu,że wg.kół dobrze poinformowanych w bliskiej przyszłości nastąpi sensacyjne wydarzenie,nie dotyczące frontu wschodniego.

Godz.19.15.- Podana przez nas depesza z Madrytu interesująca jest w zestawieniu z pogłoskami o możliwości lądowania wojsk Alianckich w Portugalii.Depesza może dotyczyć zmian w polityce Hiszpanii i współpracy z państwami Osi ,Francją i Portugalią.Gdy się czyta tę depeszę,przychodzi również na myśl,że Gibraltar graniczy z Hiszpanią.

1.V.godz.19.15.- W związku ze spotkaniem Hitler - Musollini,źródła nie- [...]kie dementują pogłoski o planach pokojowych Niemiec i Włoch.

Jasnym jest,że państwa Osi zdecydowane są ~~wszcząć wkrótce~~ ofensywę na wielką skalę.

Anglicy wysłali na Ocean Indyjski część floty śródziemnomorskiej. Równocześnie Amerykanie mówią obecnie o ofensywie przeciw Japonii w 1943r, zaś wysyłają silne jednostki morskie na wody brytyjskie i Morza Śródziemnego.Łącznie z wizytą Starka wskazuje to ,że Amerykanie postanowili wziąć bardzo czynny udział w działaniach na wodach europejskich.

Godz.18.3o.- Według miarodajnych kół w Waszyngtonie atak anglo- amerykański na kontynent nastąpi niezwłocznie ,o ile by front rosyjski upadł, gdyby zaś Rosjanie zdołali utrzymać swe pozycje,zostałby odłożony,gdyż Alianci wahają się w swej decyzji ze względu na trudności transportowe.

ANKARA po angielsku, 2.V.godz.2o.15.

Niewątpliwie Niemcy dążyć będą do wciągnięcia Francji i Hiszpanii w celu zlikwidowania przewagi sojuszników na afrykańskim wybrzeżu Morza Śródziemnego.Francja otrzymałaby przy tym różne koncesje dotyczące Metropolii oraz posiadłości.Jednak obecnie Niemcy muszą się skoncentrować wyłącznie na zabezpieczeniu sobie tyłów,dla osiągnięcia ostatecznego zwycięstwa na Ukrainie,gdyż nie chcą narażać się na drugą kampanię zimową w Rosji.Dojście do władzy Lavala dało Hitlerowi poczucie spokoju we Francji.To też w tych warunkach sądzić należy,że wszelkie roszczenia włoskie wobec Francji pozostaną kwestją otwartą, a Niemcy ograniczą się do zapobieżenia kryzysowi francusko- włoskiemu./ Uwaga: powyższe jest streszczeniem artykułu z dziennika Ulus/.

BOSTON po angielsku,1.V.godz.22.3o.

Komentator V.Hurda: Mowa Stalina z 1.Maja powtarza zasady polityki rosyjskiej niepokojącej wielu ludzi dzięki propagandzie nazi. Obawy dotyczyły głównie żądań Rosji o ile by odniosła zwycięstwo.Stalin wyraźnie stwierdza,że Rosja chce jedynie wyzwolenia własnego ludu.Rząd sowiecki nie okazuje zamiarów ekspansji. Rosja potrzebuje pokoju,by móc eksploatować dla swych 180 milionów ludności swe wielkie bogactwa.Komunizm w swym pierwotnym sensie odgrywa małą rolę w planach Stalina.Pragnie on rozbudowywać Rosję i wie,że jeżeli system rosyjski okaże się dobry,- reszta świata pójdzie może w jego ślady.Pocóż zatem marnować czas ,energię i pieniądze na nawracanie świata? Co więcej,jak to stwierdziło wielu ludzi, których Roosevelt wysłał do Rosji, ta ostatnia nie jest już całkowicie komunistyczną.Wszyscy ci wysłańcy zgodnie stwierdzają,że Rosja jest krajem zasługującym na pomoc.

LYON po francusku, 1.V.godz.19.3o.

W związku z rozmową Laval- Leahy ,przypomnieć warto,że Laval od dawna już wyjaśnił swe poglądy na stosunki między Francją i Stanami. W maju 1941r.w wywiadzie dla U.P. stwierdził on,że tarcia między Francją i Ameryką są skutkiem nieporozumień. Rząd francuski oświadczył,że flota francuska nigdy nie będzie wydana i nic nie pozwala rządowi amerykańskiemu wątpić o tych uroczystych zapewnieniach.Francja i jej rząd nie dokonają żadnej nieusprawiedliwionej napaści,- lecz świadoma swych obowiązków, Francja dopilnuje by jej interesy życiowe były szanowane.

RZYM po włosku,1.V.godz.14.oo.

Papież przyjął członków chóru opery w Zagrzebiu,których wprowadził arcybiskup Zagrzebia.Chór odśpiewał chorwacki hymn narodowy.

LUXEMBURG po niemiecku, 1.V.godz.12.3o.

Pogłoski anglo- amerykańskie o kryzysie we Włoszech,pozbawione są wszelkich podstaw.

Uwaga: Propaganda Osi poświęca dużo miejsca podobnym zaprzeczeniom.

PARYŻ po francusku, 1.V.godz.8.oo.

Koła watykańskie stwierdzają,że nic im nie wiadomo o możliwości podniesienia poselstwa japońskiego przy Stolicy Świętej,do rzędu ambasady, jednakże nie jest wykluczonym,że taka zmiana nastąpi.

OSLO po norwesku, 2.V.godz.8.oo.

W Stanach Zj.zakazane zostały przez władze wszystkie ukraińskie organizacje narodowe.

III.

O g ó l n e.

STAVANGER po niemiecku, 1.V.godz.7.30.
Za zamordowanie w dniu 26.IV. 2-ch policjantów niemieckich, rozstrzelano 18-tu Norwegów, którzy działali z inspiracji Intelligence Service.

OSLO po norwesku, 1.V.godz.8.00.
Przypomina się, że próby opuszczenia kraju, zwłaszcza dla udania się do państw nieprzyjacielskich są surowo karane, do kary śmierci włącznie. Ponadto majątek winnych jest konfiskowany.

PRAGA po czesku, 1.V.godz.23.45.
Z przemówienia Moravoca: Robotnik czeski nie reaguje już na propagandę londyńską garstki emigrantów, co znajduje uznanie Heydricha.

BUDAPESZT po węgiersku, 1.V.godz.16.45.
D.N.B. donosi o wywiezieniu z Belgii na wschód 100 komunistów.

ZEESEN po rosyjsku, 1.V.godz.17.15.
Wzięty do niewoli komisarz pułkowy Ganusztian oświadczył, że w ciągu zimy w Leningradzie zmarło z głodu i chorób niemniej, jak milion mieszkańców.

NICEA po francusku 1.V.godz.7.30.
Iwan Tołstoj wnuk pisarza rosyjskiego, aresztowany został za kradzież w hotelu.

RZYM po włosku, 2.V.godz.22.45.
Rząd Bułgarski postanowił powołać 3.300 Żydów do pracy przy budowie linii kolejowej z Sofii do Zagłębia węglowego Perniku.

MOSKWA po rosyjsku:
1.V.godz.1.30.- Rozkaz dzienny Stalina: streszczenie rozkazu, znanego ponadto z prasy, podane było w komunikacie popołudniowym 1.V.1942r. Dla uzupełnienia zaznaczyć należy, że jak wynika z pełnego tekstu, jako bratnie narody których wyzwolenia pragną Sowiety, wyliczeni są Ukraińcy, Mołdawianie, Białorusini, Litwini, Łotysze, Estończycy i Karelczycy.
Godz.10.00.- List otwarty do Stalina od partyzantów okręgu Kalinińskiego: szczegóły okrucieństw niemieckich.
2.V.godz.1.00.- Kołchoźnicy rejonu Syr Daria zakończyli pierwszy odcinek kanału, który pozwoli na nawodnienie 1540 ha użytych dla hodowli roślin technicznych.
Godz.21.30.- Kopalnie węgla w Irmieno w zagł. donieckim, które wznowił działalność 6 stycznia, przekraczają obecnie plan o 50%. W pobliżu samego frontu, górnicy uruchomili szereg kopalni.- Na odcinek frontu pod Briańskiem przybyły nowe rezerwy, które jeszcze nie wzięły udziału w atakach, lecz gorąco tego pragnę.- W jednej z fabryk w Chabarowsku, ślusarz Szczygłow, 30.IV. wykonał 13.500% normy, zaś 1.Maja 20.000 %.

ROZGŁOSNIA IM.SZEWCZENKI po ukraińsku, 1.V.godz.23.00.
Ukraińska Akademia Nauk opracowuje obecnie nową historię Ukrainy od czasów najdawniejszych aż do utworzenia Ukraińskiej SRR.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE- depesze:
Przybyły z Madrytu korespondent U.P. twierdzi, że Hiszpanie wierzą w zwycięstwo Zjednoczonych Narodów i nie poddają się propagandzie Nazich.
-Miarodajne źródła donoszą, że w Niemczech wzrasta nienawiść do robotników cudzoziemskich, którzy pracują w fabrykach, podczas gdy robotnicy niemieccy wysyłani są na front. Jeńcy rosyjscy zatrudnieni w Niemczech na roli i w kopalniach, zawlekli tam tyfus, który wywołuje popłoch wśród Niemców.
- Ambasada Stanów w Vichy kategorycznie zaprzeczyła doniesieniom prasy paryskiej, by Leahy wyraził się o Lavalu, że jest to człowiek godny zaufania i by w ogóle czynił jakiekolwiek komentaże o swej rozmowie z Lavalem.
- W jednej ze stolic europejskich podkreślają ustęp mowy Hitlera o osobach, które zajmują stanowiska dzięki dziedziczeniu, nie zaś własnym zasługom. Uważa się to za aluzję do byłej niemieckiej rodziny panującej i za groźbę przeprowadzenia czystki, wśród monarchistów niemieckich.

Korespondenci:

V.Burdett, Delhi: Obserwatorzy amerykańscy zwracają uwagę,że z lotniska z Lashio Japończycy atakować będą mogli z łatwością bazy alianckie na północy.Stwierdzają oni ponadto,że im bardziej na północ posuwają się Japończycy,tym trudniejszą staje się droga powietrzna do Chin,którą dostarczane są samoloty, a która mierzy 400 mil.Samoloty będą musiały przelatywać nad wyższymi szczytami,a trzeba też pamiętać,że panują tu od kwietnia do listopada monsumy.

D.Anderson, Stokholm: -Krążą tu liczne pogłoski o kryzysie rządowym we Włoszech i pragnieniu Włochów zawarcia odrębnego pokoju.Przebywając w ubiegłym roku przez 7 miesięcy w Rzymie,słyszałem takie pogłoski , a nawet jeszcze dziwniejsze,bez przerwy,lecz nauczyłem się przyjmować je sceptycznie.Wobec okupacji niemieckiej Włosi nie mogą zawrzeć odrębnego pokoju,a ponadto jestem przekonany, że bez względu na to jak złe mogą się stać warunki życia we Włoszech, Włosi walczyć będą aż do końca.

UZUPEŁNIENIE KOMUNIKATU.

NEW YORK CBS.oraz BOSTON WRUL,po polsku,3.V.godz.19.3o.i 2o.15.

Przemówienia Amb.Jana Ciechanowskiego,Leadera większości Izby Reprezentantów Kongresu Albina Barclay'a i senatora ze Stanu Michigan Jana Leszyńskiego, z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja.

U w a g a : Treść powyższych przemówień w komunikacie radiowym nie zostaje podana,ze względu na ogłoszenie ich w Dzienniku Polskim z dnia 4.V.42r.